

Beste politiek/overheid, met veel belangstelling heb ik de afgelopen jaren de politieke ontwikkelingen rondom zzp-ers in de zorg gevolgd. Daarin heb ik een aantal zaken kunnen concluderen, wat meteen mijn tegenreactie is op jullie voornemen om deze wetgeving definitief te maken:

1. Als bedrijfskundige heb ik de markt in de afgelopen 5 jaar extreem zien kantelen. Hoge uitstroom van vast personeel door gebrekkig werkgeverschap vanuit zorginstellingen (cross sector, van GGZ tot aan de Ouderenzorg). Deze rootcause zorgt ervoor dat vast personeel door uiteenlopende redenen besluiten om te stoppen in de zorg, te gaan flexen in de zorg, of te gaan zzp-en in de zorg. Uw oplossing voor ZZP-schap draagt hier niets aan bij.

2. Zorginstellingen zijn bedrijfskundig matig onderlegd, hebben onvoldoende skills, competenties en vaardigheden om een zorginstelling bedrijfskundig goed te leiden. Als bedrijfskundige heb ik van dichtbij meegemaakt hoe bestuurders, directeuren, inkopers en HR afdelingen niet het spel overzien van duurzaam inkopen en samenwerken met leveranciers (lees: ZZP-ers en uitzendbureaus/bemiddelingsbureaus). Hierdoor kopen ze decentraal in, werken locaties/afdelingen langs elkaar heen waarbij de governance diffuus is en individuen autonoom besluiten met wie ze samenwerken. Met als uiteindelijk gevolg: woekertarieven vanuit ZZP-ers, acceptatie van ORT toeslagen conform CAO en Reiskosten. Kortom: prijskaartje is irrelevant, zolang ze maar het gevoel hebben een goede leverancier hebben. En die inschatting kunnen zorginstellingen niet goed (genoeg) maken. Lang genoeg gepredikt waar men op moet letten, maar niet wakker worden of inzien dat ze bespeeld worden door de bureaus Randstad, TMI en Maandag van deze wereld. En zo heb je er nog een paar die giga tarieven hanteren. De koppigheid en eigenwijsheid van zorginstellingen blijven gepaard gaan met dit soort problemen. Zij houden dit zelf ook in stand. Er zijn zat bemiddelingsbureau met het hart en hersenen op de juiste plek hebben zitten, die schappelijke duurzame tarieven proberen te bemiddelen. Maar ZZP-ers lopen graag weg als ze bij bijv. een Randstad 50 tot 60 euro kunnen verdienen.

3. De overheid is inconsequent in beleidsbepaling en lijkt zelf een machtsspel te spelen met deze wetgeving. Waarom? Omdat de overheid zelf deze problemen creëert, door bijvoorbeeld het COA zzp-ers in te laten zetten van gemiddeld 60 a 70. a 80 euro per uur. Begeleiders MBO niveau 4 die allemaal de neus omhoog houden naar de Zorg toe omdat ze bij het COA kunnen werken. Pak deze problemen aan, want 20% van de zorg kosten nu jullie 80% van jullie budgetten. Zo nu dus het COA. Structureel horen we dat het COA een onbeperkt budget heeft en dat het geld op moet en dus vastgoed gekocht moet worden. Zo zien we dat ook duidelijk terug in de uurtarieven van zzp-ers en consultancy bureaus die ingevlogen worden zoals een Berenschot. Hoe kan het dat een COA onbeperkt budget heeft om mensen in te zetten en dus ook ZZP-ers met MBO niveau 4 die bizarre tarieven verdienen en een Verpleegkundige bij een ouderenzorginstellingen die dag in dag uit haar shifts draait tegen een schappelijker ZZP tarief? Hoe kan dit in vredesnaam? Dit betekent met 2 maten meten en de burger hiervoor laten opdraaien en in het bijzonder de mensen uit de zorg. Of de ZZP-ers in de zorg.

4. Jullie wetsvoorstel is gebaseerd op N=1. Er heeft een directeur GGZ Branche Jeroen Pepers gereageerd op dat ZZP-ers geen avond shifts of nachten wilt draaien of weekenden. Dat zijn juist de diensten die ZZP-ers graag draaien. Waar komt dit fabeltje vandaan? Zo zien

we dus populistische one liners de lucht in worden gegooid die gebaseerd zijn op N=1. Dit gebeurt structureel en wordt als waarheid aangenomen en vervolgens daar sterk aan vast gehouden. De beste man wilt graag geen zzp-ers meer hebben, snap ik. Maar dit is het gevolg van samenwerkingscontracten met leveranciers die giga tarieven hanteren. Als iedereen het een beetje behapbaar houdt, kan iedereen duurzaam lang samenwerken. Zowel een zorgprofessional als zzp-er, een uitzendbureau/bemiddelingsbureau en de zorginstelling. Maar dan moet je niet naar de omgeving wijzen, maar naar jezelf en het niet accepteren dat je woekercontracten tekent. En een gedegen due diligence onderzoek doen.

5. Tot slot: de bemiddelingsbureaus kwamen ook aan bod in andere conceptvoorstellen en in deze zorgbranche zijn dat niet de boosdoeners. Er is hier ook een klein clubje, 20% die voor 80% van het gezeur kunnen zorgen. Ook hier geldt: welke drempels zijn er tegenwoordig in een branche? Iedereen kan zich coach of boekhouder noemen. Ook zo in de uitzendwereld. Een wildgroei aan bureaus die incompetent zijn. Hierin is het belangrijk om toetredingsdrempels aan te brengen. En daar is nu ook een eerste stap voor gezet, dat zijn effectieve oplossingen. Dus daar varen jullie goed. Maar bemiddelingsbureaus leveren een cruciale bijdrage aan het organiseren van flexpersoneel. Er is geen andere partij in de sector die 24/7 bereikbaar is en bij acute zaken mensen binnen 1 uur op de stoep hebben staan om een zorginstelling te redden. Ook om 23:00 uur avond op een zaterdag.

Kortom: er wordt nu veel te makkelijk gedacht over de oplossingen terwijl de problemen veel complexer en weerbarstiger zijn. En op de verkeerde input/data wordt gestuurd.

Advies: betrek de partijen erbij die relevant zijn en stel je jezelf de vraag of je goed doordacht hebt wat de issues echt zijn.